

Горогоцька Н.І.

аспірант

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

м. Івано-Франківськ

Науковий керівник – Якубів В.М.

д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

м. Івано-Франківськ

ВИРОБНИЦТВО ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК ДИВЕРСИФІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Виробництво органічної продукції в останні роки набуває все більшої популярності серед суб'єктів-виробників сільськогосподарської продукції. Внаслідок погіршення екологічної ситуації у світі, великої кількості неякісних харчових продуктів та зростання поінформованості людей про наслідки у довгостроковій перспективі споживання тих чи інших продуктів споживачі все більше зацікавлюються органічним виробництвом, спостерігається зростання попиту на українські органічні продукти (сировину) як зі сторони кінцевих споживачів, так і з боку переробних підприємств.

Україна має потенційні можливості для розвитку органічного виробництва, адже на нашій території сконцентровані значні площі угідь, родючі ґрунти та сприятливі кліматичні умови. Такий потенціал створює реальну можливість покращення економічного стану сільськогосподарських підприємств та аграрної галузі в цілому шляхом розвитку органічного сектору.

Органічне сільське господарство офіційно визнане Україною та 3 вересня 2013 року Верховною Радою був ухвалений Закон «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини». Цей Закон визначає правові та економічні основи виробництва та обігу органічної сільськогосподарської продукції та сировини, заходи контролю та нагляду за такою діяльністю і спрямований на забезпечення справедливої конкуренції та

належного функціонування ринку органічної продукції та сировини, покращення основних показників стану здоров'я населення, збереження навколишнього природного середовища, раціонального використання ґрунтів, забезпечення раціонального використання та відтворення природних ресурсів, а також гарантування впевненості споживачів у продуктах та сировині, маркованих як органічні [1]. Прийняття даного Закону створює важливе підґрунтя для розвитку ринку органічної продукції в Україні.

Переорієнтація сільськогосподарських підприємств на виробництво органічної продукції можливе шляхом здійснення диверсифікації виробництва. Можливі варіанти впровадження диверсифікаційних процесів щодо виробництва органічних продуктів (сировини) сільськогосподарськими підприємствами України можна згрупувати в три напрями.

Перший напрям диверсифікаційних процесів передбачає власне виробництво сільськогосподарським підприємством органічної сировини. Для цього необхідно дотримуватись таких принципів:

- 1) відмова від використання генетично модифікованих організмів;
- 2) відмова від використання хімічно синтезованих зовнішніх ресурсів;
- 3) використання у виробництві процесів, що не завдають шкоди навколишньому природному середовищу, здоров'ю людей, рослинам, здоров'ю та благополуччю тварин;
- 4) використання живих організмів та методів механічного виробництва;
- 5) забезпечення збереження та відтворення родючості ґрунтів, стійкості ґрунтів та біологічного розмаїття ґрунтів;
- б) мінімізації використання невідновлювальних ресурсів та інші [1].

Цей етап дозволить на виході отримувати органічну сировину, яку можна експортувати вже з вищими ціновими показниками або використовувати для подальшого виготовлення органічної продукції.

Другим напрямом впровадження органічних диверсифікаційних процесів є виробництво органічної сільськогосподарської продукції готової до споживання. Такий напрям диверсифікаційних процесів є більш технологічно і

фінансово затратним і вимагає ряду додаткових дій від сільськогосподарського підприємства, таких як обладнання виробничих цехів, найму додаткового персоналу, використання новітніх технологій по обробці сировини, заміщення хімічних емульгаторів, фарбників, стабілізаторів і т.д. природними органічними аналогами, використання відповідного маркування даної продукції, що вкаже споживачу на органічність даного товару. В результаті таких диверсифікаційних процесів сільськогосподарське підприємство отримує змогу реалізації своєї органічної продукції, готової до споживання, зазвичай оптовим підприємствам. Економічний ефект при цьому є вищий ніж при реалізації органічної сировини. Збільшується прибутковість сільськогосподарського підприємства, розбудовується виробнича інфраструктура господарства, покращується рівень зайнятості в регіоні, зростає зацікавленість вітчизняних та іноземних інвестицій.

Третім напрямом диверсифікаційних процесів є створення інфраструктури реалізації власної органічної продукції, а також можливо і органічної продукції інших виробників, кінцевому споживачу. В цьому випадку, вже не потрібне залучення виробничих потужностей підприємства, а створюється один або мережа торгівельних майданчиків де представлена органічна продукція, для легшого її потрапляння до споживача. В цьому випадку є додаткові надходження при роздрібній реалізації продукції за ринковою ціною.

Органічна продукція у Європі все більше знаходить постійних споживачів та займає щоразу більшу частку на ринку продовольчих товарів, в Україні також з кожним роком серед населення зростає розуміння важливості споживання органічної продукції, тому виробництво такої продукції є перспективним напрямом диверсифікаційних процесів сільськогосподарських підприємств, які мають для цього необхідний ресурсний потенціал.

Література

1. Закон України від 03.09.2013 № 425-VII «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/425-18/page>